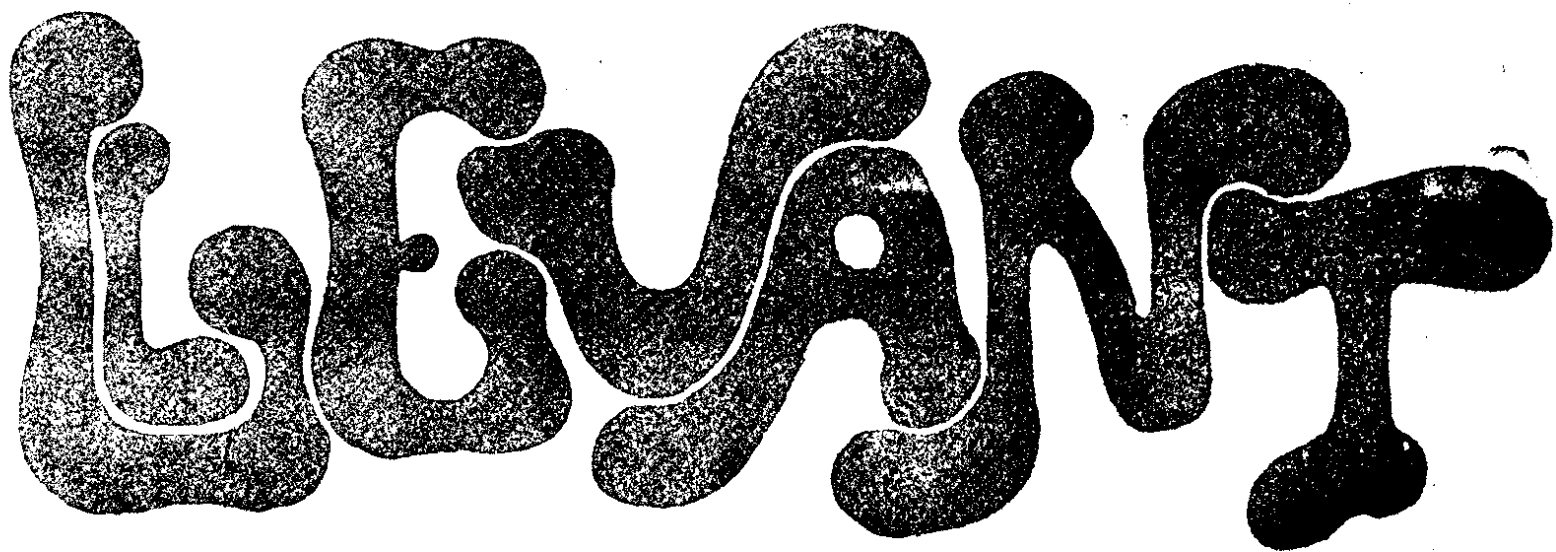

PREUS

Artá Un trimestre	1'75 ps
A Fora. id.	2'00 «
América id.	2'50 «
France id.	3'00 «

Número solt: 15 cts

Redacció i administració
Quatre Cantons, 3
[ARTÀ] Mallorca

SETMANARI CATOLIC MALLORQUI

Ganivet passa per Espanya

Ara, els diaris, han parlat de Ganivet. Han duit fotografies dels llocs que li eren grats, sobretot de Granada que ell anomenà amb molt de motiu, la bella. Vet aquí la font i plasseta del AVELLANO, a on s'hi reunia la seva confreria. Una caseta blanca, d'un sol aigovés, ran d'un camí. Una fonteta de pedra, assaig d'obelisc, vessa l'aigua clara i fresquíssima de la SIERRA per un forat de bronze llavorat. Hi ha dos bancs llisos de pedra. Horabaixa, un estol no massa nombrós de joves fan una passetjada per el camí. No van massa lluny: duen els ulls brillants del romanticisme de l'Alambra i criden paraules de dols escayent andalus. Seven als bancs mesclant la seva alegria a la del rejolí de la font familiar. L'aigua es tan fresca que sembla neu de Sierra Nevada que s'acaba de fondre, neu d'aquella serrallada quina fina silueta torna més clara al cel tan clar. Quants de somnis esperançadors teixits ran d'aquest camí poc transitat! Su davant el mirador de l'Alambra per don no ens estranyaria veure goitar la Lindaraja o alguna de les catives de la rondalla, que sortis a escoltar el melancolic murmur del Darro, que s'escola més melancolic que mai, are que les murades cobertes d'eura cauen decrepites posant dins el cor qui les contempla l'intensa anyoransa de la poesia visenda. Parlen del company cònsol a terres molt llunyanes. Ganivet arribà

a Helsingfors l'hivern del any 1895. «Els camps, com els llacs, com la mar estaven sepultats sota la neu. Ací i allà residencies estiuenques tancades. Cases de fusta pintades de vermell fosc; auqueries d'aspecte pobre amb esglesietes senzilles com les cases.»

Desd'allà el seu esperit indisciplinat, seguint la moda dels antics cònsols florentins i venecians, envià a les velles terres mitjornenques un alid de les lluites cerebrals dels esperits nórdics. Sembla que vol juntar aquesta Granada que dú al cor (1), amb lo que dona una espècie de superioridad a les rasses del Nord.

Comenta la confreria de AVELLANO les CARTAS FILANDESAS i els articles sobre els Homos del Nord, mentre el sol se va colgant tenyint de púrpura l'acropolis granadina. Vet aquí que an aquella compilació tan suggestiva i tant torbadora del IDERRARIUM ESPANYOL s'hi ajuntou cada dia noves sugestions i novelles mostres de la preocupació que fibla l'ausent: la preocupació d'Espanya. Ganivet, com tots els bons nacionalistes, comença per intentar una passetjada per l'universalisme, i nos devots voldrien també fugir volant de la mesquinesa de la vida diària que'ls anega.

Mes, desde Granada, no's ven la mar que's via franca, i per ço és tal vegada, tan difícil deixar el feix de les equivocacions ancestrals. Ganivet compren «per una nació necessita

il·luminables que se destin a una ràpida difusió; idees que neixen de la fusió de les idees nacionals amb les idees vives preses de l'extranger.

Angel Ganivet arribà a Riga per San Salvador de l'any 1893. Tres mesos després es dia que arribava el seu fill la gélida correntia del Dwina rēbia per dues vegades el seu cos, tornantlo a la segona vegada glaçat i sensu vida. D'haverse sentit llevors escoltat, amb l'entusiasme del jovent d'ara que acaba de passetjar el seu cadaver per Espanya, pot ser hauria trobat forsa per seguir la seva obra però aquei

any era l'any terrible de l'història del nostre Estat, i calia que tots els fets se complissin. El jovent d'Artá podrà aprenda d'ell llegint, amb seny nostrat, les seves obres, i sense voler imitarlo, li serà profitós llegir la seva VIDA que ara acaba de sortir saborosament contada per Melchor Fernandez Almagro.

(1) Per ell el bosc, encare que mort, li recorda l'Alhambra; el mar glaçat li fa pensar amb la Vega; el balcó obert sobre el mar li sembla el balcó del Paradís.

J. S. B.

Eixida pedagógica

A MADRID

II

Una sorpresa agradable m'en he duit aquest matí al presentarnos al Centre d'Estudis Històrics de Madrid, aont hei té ses oficines la Junta d'Ampliació d'Estudis. Nos han rebuts l'Inspector agregat a la mateixa Sr Santullano i l'ex Director de l'Escola Superior del magisteri D. Adolf Buyla. Llegit pel primer un esbós del projectat viatge, fent nos ressenya de les nacions que nos convé visitar i altres notes de poc interès pels nostres lectors; prengué la paraula el Sr Buyla que nos animà a treure el màxim profit del viatge diguent nos que hem de voler també conèixer lo notable que hi ha an Espanya. Però nos extranya sentir de sa boca frases d'un sentit que no estavem acostumats a sentir de polítics de per aquí: que el nom d'Espanya no s'ha de mal gustar

utilisantlo i tenguentlo la boca amb frasses buides; que no s'ha d'estar constantment cridant visca i obrant en sentit contrari, sino al revés obrant per ferla gran, demostrant estimarla amb obres de valor positiu.

Ja hu crec que aixó agradà a tots els qui sentim així!

El decapvespre visitarem l'Escola o millor el Grup Escolar «Cervantes» aixó vé a esser com l'escola avon s'ensayen els mètodes i procediments moderns les noves formes de material etc.

Es pagada pel Govern i té ampla autonomia en son funcionament essent dirigida per D. Angel Llorca. Moltes notes preses sobre son funcionament no interessarien als nostres lectors però sí vuy dir, perque son notes a les que no hi están encare

molt acostumats els pobles de Mallorca, que aquí s'ensanya sense llibres, tot a la pràctica. Que el material que consideren antiquat és el de banquetes bipersonals i troben molt millor el de taules planes qu'ara estan ensayant (noltros a Artà fa a prop de deu anys que les hi usam a pesar d'haver estats combatuts). Altra nota curiosa: al entrar a la sala de cants escolars, el director que's castellà diu al professor de música, D. Emili Gazapo Bello que en obsequi nostre cantin els nins cançons catalanes i nos causà sorpresa el veure com els nins de Madrid mos cantaren beníssim el *Caragol treu banya*, diguent la lletra amb la nostra llengua. Cantaren també un aire de morrinya de Galícia i una cansó asturiana. Això vol dir que aquí hei ha qui compren bé el patriotisme: estimar tot lo de les regions respectant tot lo més típic d'elles.

Ferem també visita al Institut Escola que funciona baix dels auspicis del Estat però també amb ampla autonomia. L'edifici adquirit per l'Estat fou contruït per Noriamericans. Això ja basta per creure que's una casa sòlida ben construïda i amb espaioses i suntuoses sales.

Aquesta entitat ve a esser un Institut Oficial amb una escola agregada de tres graus i pàrvuls. A cada grau hei ha trenta alumnes i si s'en presenten més se divideix cada grau amb altres seccions. Així un infantó pot entrar-hi al tenir quatre anys i sortirne amb el títol de batxiller. Ve esser també un pensai per veure de transformar els actuals Instituts. Tampoc s'usen textos determinats. Hei ha una biblioteca i cada alumne consulta els llibres que vol. En ell s'aduen integralment totes les facultats i energies, espirituals i corporals i se fa un treball intents i de profit.

També s'ha suprimit tot examen. S'hi treballen moltes hores i s'hi viu com en família. Varem presenciar les classes de Francés i Llatí i podem dir que dup-tam qu'en cap altre Institut se fassa amb tal intensitat.

Un altra visita ferem que volem també ressenyar un poc i és al Museu de pintura de *El Prado*. Nos guià en la visita el subdirector del mateix Sr Sánchez Cantó el qual amb erudició extraordinària, precisió admirable i coneixement cabal de l'Història del Art nos donà una lliçó de-vant cada un dels retaules més notables fent-nos el judici crític de cada un dels grans mestres de la pintura. Aquest museu és de lo més ric que hi ha en pintura i son moltes les ciutats europees de la categoria de Madrid que no posseeixen obres d'aquest valor. El vespre sentirem un orador de fama, però d'aquells que toquen punts molt discuti-

bles i dels quals val més no parlarne.

Visitarem també l'Escola d'Estudis superiors del Magisteri aont mos hi guià el segretari i professor d'Inglés de la mateixa D. Teodosi Leal Pare del Inspector de la 2ª Zona de Mallorca i en sortirem amb una bona impressió.

Tot seguit nos acompanyà a l'Exposició dels vestits regionals que està instalada an el Palau de Biblioteques i Museus. Es molt de veure, i aconseyeriem a tot hom que vagi a Madrid que no deixi de visitarla. En ella hi figura lo més típic e interessant de cadu regió especialment en indumentaria. Casi totes les províncies espanyoles hi figuren i moltes n'hi ha que hi tenen un pabelló especial amb tota la casa típica de cada una i amb escenes reials que un homo hei veu viure dedins. En ell hei está al natural, el caràcter, vestit, casa, costums i manera de viure de cada una, amb els mobles, instruments, joyes, fotografies, etc. etc. de cada una.

Sols Mallorca hei está pobrement representada i diu poc en favor del qui fou s'anima representativa de la comisió organitzadora. Els mallorquins al veure aquell poc gust nos empagarem tots. No hi ha més que un pagés i una pagesa vestits a l'antiga; però pareix que s'esfor-saren en triar los uns vestuaris pobres i de mal gust, especialment la pagesa, du un gipó mal garbat qui ni mallorquí sembla, sense botonada, ni du trunyella i unes faldetes velles d'endiana que li penjen. S'efecte que mos féren fou el d'aquells ninots de paya que antigament penjaven durant el carnaval per pegarlos foc el darrer dia. Ademés d'això hei figuren dins una vitrina, aont s'hi guarden instruments de música popular, unes xeremies, i una cimbomba, xorraes i ferraguins que duen penjada una etiqueta que diu «Instrumentos típicos para acompañar ciertos cantos populares de Artà» (Mallorca) enviados por D. Andrés Ferrer. Encare que la cosa fos poca en sí, nos alegrarem de que Artà hei tengués la seva representacioneta. Tots els objectes d'a-queixa exposició han de servir de base a la l'formació próxima del Museu d'Etnografia Espanyola i seria de desitjar que hi hagués a Mallorca qui s'ho prengués amb interès i si envias allà mostra de lo molt i bó que la nostra Illa guarda dels temps que va ja passant per no tornar. També hem visitat el Palau del Rei, edifici suntuos que vol veure casi tothom que a Madrid vá.

Entre les iglésies que anarem a veure cal citar la Almudena, en construcció ja fa moltíssims d'anys, i que molts més en tardarà encare per acabarse. Te la cripta

tota acabada i fan ara les parets laterals. La cripta per si sola és ja tota una iglésia acabada i a judicar per l'obra en miniatura que poguerem veure, serà una de les maravelles més grosses del mon. És també notabilíssim a per la seva suntuositat, riquesa i art la de *S. Francesc el Gran*, tota decorada i d'un valor incalculable. Molt de coses molt hermoses i val la pena de sufrir les incomoditats del viatge per veure-les.

A. F.

IDILICA.

Pels jorns d'estiu
abans d'eixir el sol
l'aimant i l'aimada
s'en van a la font,
la font que els hi canta
un himne d'amor
i els dona abundosa
nu raig de claror,
un doll d'aigua fresca
que merta el seu cor.
S'asseuen al marge
curull de verdor
i aguaiten com rajó
la fon de frescor,
la font rondinire
la font del recó.
Es miren, s'abracen
i es donen petous...
i aprés s'agenollen
demunt l'aiguamoll,
i banen de l'aigua
de ses il·lusions.
I s'alcen i fugen
camí de la font...
I l'aigua s'emporta
pel xic regaró
l'esclat d'un idili
l'esclat d'un amor.

Juan Vilalta Roca

Petra Abril 1925

Una excursió del «Centre de Lectura»

II

Continuació

Una vegada llevades ses paperruques que sentim per dins sa panxa, mos tornarem posar dins els autos, les posarem en marxa i... *nyoc nyoc*... costa a mar, en tot de gran polsegiera, mos dirigirem cap an el Gorg Blau. Després de passar per entre un frondos avinar, mos toparem amb la font renombrada Era d'Escoera. L'espèctacle que desde aquesta clorura se contempla, és en gran manera agradable. Aquí, mitx amagada entre valles ausines l'Eglésia de St Pere d'Escoera; més enllà la vall encantadora de Lluch, en mig de la qual s'hi destaca el bell

Situat, trozo de la nostra augusta Mare, que d'oca i altíssima montanya del Puig Major, que mida 1460 metres d'altura; a prop d'allà una gran extensió de terreny, ont s'hi veuen unes quantes cases de possessió, com p.e. «Coscorra» propietat de D. Juan March, «Son Colom» Propietat del amable Sr. J. J. mas convidà a prendre cafe dins la fonda de Lluç, «Sa Plana» propietat de la família del medge Solivells, etc. etc. i a dins la llunyana, coneguentse casi amb la del cel, la vaporosa blavor de la mar penultima.

Una vegada que haguem cobrat nou vigor, amb l'expansió de la vista per tot bell i vist panorama, continuarem el nostre camí. Després de unes quantes voltes molt seques, ont els automòbils podrien fer pràcticament de voltereta, anem a una caseta de la serra, prop de les montanyes. Després d'uns pocs d'atras, i a peu continuarem el nostre camí. A prop d'ell, aquí mitxica aont devallant voltes i més voltes; arribarem per «Son Nebot» diguent «Deu» a un aïllot que mos fou molt simpai i tren de sentir els espais que, de tant en quant, leyem tots davant s'hauran de tantis bells panorames, com se presentaven a la nostra vista. Però més que aquets espais d'admiració, eien de sentir els de cansament, que leyem dos dels excursionistes, ampepos ja d'edat, d'alé curt, i de cames arruinades.

Arribarem amb això en el terme d'l nostre valge, pel Gorg Blau (Quina cosa més imponent!). Colocats demunt l'antec pontó, que uneix les dues vores del torrent, anant la nostra mirada en mig de dos immensos serrats de penyes lo únic que sortia de la nostra boca era aquest acte de fé: «Crec en un Déu, creador de cels i de terra».

Durant mitja horeta extasiarem la nostra vista davant tanta sublimitat, i després d'haver escoltat amb fruició la peça «Martín» que entonà D. Miquel Peyares, tornarem partí, peu rosseg, peu rosseg, per capallent que ja duiem, cap an els autos. Les gotes de suor qu'on de dins en dues de front de quique des, ja los posarem dins els tants de dijts valeris i *nyoc, nyoc*... en menguerem la marxa, fins a arribar a la «Font d'Escoera». Aquí devallarem dels autos, i amb nostros, ses senyetes; mos assegurem demunt el verde folatge i al alegre renovet de les aigues que, pel, pel, pel, pel, amb vertadera cara de Pasca, pronta haguerm trax de lo que hi havia dins aquells esdars «receptacles» a dins els nostres ventres. Quanta pau! quanta cordialitat reinava en mig d'aquell estol de bònics, en la seva major part, excursionistes! Aquí se posà vertaderament en pràctica el socialisme, perquè lo que era d'un era dels altres i l'Altres a l'Altres.

Acabà aquell «Pancartat», i després de valhada per alguns l'Eglésia de St Pere d'Escoera, mos tornarem po-

sar dins els autos, i nyoc, nyoc... cap a Lluch

Una vegada arribats, uns anaren a veure els misteris del Rosari, altres a prendre un cafè a la fonda i un tot sol a veure d'omplir d'herbes una capsula de flama, que duia penjada pes coll, i que extrenava aquell dia.

El rellotge tocà les dues; anarem a donar l'Adieu a la nostra benvoïda Mare, i colocats, altra vegada, dins els autos nyoc, nyoc... emprenguerem la tornada.

Passarem per Caimari sense aturar-nos i arribarem a la vila de Seuva, que airosa, s'aixeca demunt una muntanya, destacantse en mig, amb els seus amples finestrals l'espayosa església parroquial, dedicada al màrtir St Llorenç, guardia de la fé dels seuat-gins.

Arribarem amb els autos fins a davant el portal de la senyorial casa patral del medge D Antoni Solivell; devallarem d'aquells i forem amablement rebuts pel bon pare i per una bona tia del dit medge, més no per la seva bona mare, perquè Déu, ja fa temps, la volgué per Ell, realitzantse amb ella, al peu de la lletra, aquelles paraules del gran Lacordaire: «A les flors que més estina les arranca Déu d'entre les espines del camp del mon, per colocalles en la corona que li formen tots els benaventurats» (i Déu del cel, feismos la gràcia de poderla poderla veure en la glòria!)

Entrarem dins un quarto, ont per un petit espai de temps, conversarem amb les dues bones persones ja citades, quedant tots els excursionistes tant encantats del seu bon tracto, que un d'ells a un gran sencillesa, me digué: «Aquests dos senyors pareixen sa mateixa bondat». Surtirem, després, demunt el portal de la casa, desde ont poguerem contemplar un panorama, que és més d'admirar que de contar: Devant, una immensa extensió de terrer, salpicada de multitud de pobles: l'industrial ciutat d'Inca, mig amagada darrera el puig de Sta Magdalena, Binisalem la dels vins de taula, Sanselles, pàtria de la Vble Cirer, Sta Margalida, la del compte Mai, Maria de la Salut, Sineu, la del mercat, Muro i Sa Pobla les agrícoles, etc etc; a la part esquerra, entre la llarga Serralada ponentina amb les seves cucuyes sembrades d'antics santuaris, i la serra llevantina l'immensa badia d'Aicúdia, ses aigos de la qual, fora corda, a voltes, dormien llavors placidament, fregant amb dolça besada els imponents acantilats que les a presonen; a la part dreta i històric castell d'Alaró, i lluny, molt lluny, les caujoses muntanyes d'Andorra i el Capdallà.

Que d'espants surten de la boca dels excursionistes davant tal miradal

El temps passava així és que després d'haver estat obsequiats, de part del pare del medge Solivell, amb un agradable puro, i haver-nos despedits de tant bona família, nos tornarem passar dins els autos, i nyoc, nyoc... cap a S'Alfara

Un excursionista
(Acabará)

DE CANOSTRA

METEOROLOGIA

El temps per fi s'ha asserenat, durant aquesta setmana les diades han estatdes sànes de bon de veres, i ben caloroses.

ESTAT SANITARI

Si no fos per els moltíssims malalts de la ment, que se passetgen, podriem dir com la setmana passada i s'altra i es dir que, G a D. la salut dels habitants del nostre poble és inmillorable

OPERAT

Així mateix desiera se fa precis un poc de carniceria. Hem vist ja completament restablert d'una trencadura operada l'amo'n Biel Caselles (a) Xoróy. També se troba un poc aquietada a una cínica de Ciutat, per una operació a un ull na Maria Salera d'en Rey

TURISME

Se coneix que estam an el bon temps i la gent és agradada de passejar. Cada dia el tráfec d'autos es numéros, especialment aquestes passades festes de Cincogema. Molts venen de fora per visitar les belleses incomparables de la nostra desconeguda comarca, i d'aquí i dels pobles veïns, també senten desig de correr, tresscar, per veure lo que li ha a fora dels nostros termes. I emperó hem notat una cosa molt curiosa: a mida que hi ha més dobbès la cloveya més creix i l'afany de sebre se va perdent i l'ignoranci augmenta d'una manera qui espanta.

CENSURA

Desde la passada setmana la censura per la premsa se fa en les oficines del Govern Civil

PADRINES DE GUERRA

Nos escriuen desde l'Àfrica sollicitant padrines de guerra el cabos del batalló d'Inca amb residenci a Larache, Antoni Caldentey Adrover i Sebastià Torres Sales.

ESTUDIANTS

Comensen a venir a disfrutar el punt d'estiu després d'haver sufrirt exámens els estudiants de la vila.

AQUESTES CARRETERES

Segueixen intransitables; sobretot la de Capdepera una de les més concorregudes de Mallorca. I som al estiu que és l'època d'anar es estiuetjants a Cala-Ratjada i els excursionistes a menj r llagosta a Ca's Bombú.

NOU DESTI

Ha sortit per Traragona, la històrica ciutat a la qual va destinat, el nostre amic l'oficial de presons en Miquel Morey Cabrer fi i major del batle passat del mateix nom.

MORTS

A Barcelona morí la setmana passada, després d'una llarga malaltia, D^a. Rosa Salvà germana de l'esposa del administrador de correus d'aquesta vila D. Josep Carnicer i neboda del Rector Salvà. Rebi sa família especialment D. Josep i D^a. Lluïsa, el nostre més sentit condol. Al cel sia.

El dimecres morí a la nostra vila Na Francisca Blanca esposa de mestre Miquel Fornés de San Salvador, primé escrivent de la Sala, des de fa moltíssims d'anys. Rebi el seu espós i demés família la més sincera expressió del nostre condol.

ESTIUETJANS

Comensa la temporada; hem vist passar cap a Calatràjada les famílies de D. Miquel Juan de Sineu, i de D Juan Tous (a) Tomevó i D Jordi Valentí (a) Cera, de Ciutat.

DESGRACIES

El passat dijous an el muli d'en Climent se va esbucar la volta del muli amb tan ma a fortuna que va encloure es mul i el va matá; justament aquell dia no tenia jornal.

SECCIO AMENA I HUMORISTICA

ENDEVINAYES

Som prima i llarga
dolsa i amarga
no coneec l'amo ni cap veinat
qui'l nas me mira
bé se retgira,
qui me ven está aspentat
qui me ben una vegada
si sa vida no ha cabada
no'm vol testá altre vegada.

En Peret ha trobat dins una plagueta aquesta endevinaya, però no s'ha solució i si un endevinadó l'arribas a endeviná diu que li agrairá si'nvia la solució.

FUGA

s'ny d. s. f. . rt.
s m. st. . s. v. . c. b.
. c. m. n. h. h. v. . p.
t. t. r. g. nt q. . c. pt. v.
— n. g. rrova . n. f. v.
q. . n. t. ng r. s. q. . m. nj. l

CABILACIO

.....
.....
.....
.....

Així se posaren; però contenen que s'en afegiren tres més. Com les compondrien?

Les solucions al n^o qui ve.

¡Uep!

Un fedrí d'uns 50 anys, de bona conducta, desitja casar-se. Posseeix uns dos mils duros d'hasienda.

¡Ala dones! si n'hi ha cap que tengni casera qu'aprofiti l'oació. «El tiempo es oro» i si no feis vin no hi sireu a temps. Informes en aquesta redacció.

SOLUCIONS a les endevinayes del número passat.
1 Es tinté, 2 un aspeumador.

PROBLEMA: 100 peres.

A LES SEMBLANCES

En que té claus—2^a. En que té canons—3^a. En que n'hi ha de moltes classes.

ENDEVINAYRES

P. Ferrer i Tomeu Garau.
Toni Ferrer i Cristofol Ferrer.

CUENTO

Continuació

Després d'está plé, i una volta llevat es mal de caixa, va notar que s'en reien d'ell, perquè el seu cap i barba no havia vist berber mai, i a Ciutat no usá dú els cabes fins als peus. En vista d'aixó, l'homo empagait, s'en entra a una barberia, s'asseu, li tayan mitja barba i fuig; el barber tot estranyat al veure que sols no li deia: vataquí una pesseta i bon dia, el cridá dient: Uepl germá!, demá que tornareu? Si respon ell, i al on demá hi torna. Quant ell barber li hagué pelat mig cap li diu: Are si no'm pagau vos deix-fer aixil Res, diu ell dó demá tornaré! se posa un amut per cervellera i fuig. Mentres se passetjava per on hi ha sa Calatrava qu'era garriga, veu un ase peut i que no duia pel totoll l'agafa i cap a sa barberia s'ha dit on tot entrant diu al mestre: ¡amu, i de afeitá a jo i es companyero que volen? Tres pessete si es mes baix que vos i si és més alt quatre! Tracio fet! Entre s'asa i diu al barber: comensau pe sa cova, l'amu! el qual al veure la feta s'en feya creus, pero tractos son tractos, i l'hagué de feítá; n és, al ser a mitjan lloc, diu el barber: germá voleu 10 duros i no hi hautá res fet? el pagés qui li feien prou falta no tarda en acceptarlos i contenen que quan s'en anava dié al mestre:

L'amo que puc torná demá?

J. L. L.

PIROTÉCNIA ESPINOSA

Nuevos programas para RAMILLETES DE FUEGOS ARTIFICIALES propios para fiestas particulares, de barrío, jardines etc. etc.

Novedad en FUEGOS ELÉCTRICOS de gran esplendor lluvias de fuego plateado y dorado.

FUEGOS JAPONESES—COMETES REALES con cabellera
Cohetes de honor—Cohetes eléctricos—Cohetes escondidos—
cohetes reales con lluvia dorada y plateada.

Dirección—16 Taulera Artá

Reservat per en
Guillem Bujosa (a) Ganancia

Prest sortirà l'anunci

Llibres novedats

St Evangeli	Rústica 1 pts. Tela 2'00
Vida de Jesucrist per Felió	5 pts.
PAL-LAS diccionari en cinc idiomes	12'0
Nuevas conservas y dulces	4'00
Entorn del Feixisme Italià per Francesc Cambo	4 pts
Almanach de les lletres 1925	2'50
La Beata Teresita de Jesús	1'50
L'ideal del bon cristià	1'50
L'Anny Sant 1925	Rust. 0,60 Enc. 1'60
Reposteria y Pasteleria Práctica	0'75
Guia Práctica de las labores del Bello Sexo	0'75
Juego del Tresillo	0'75
—Mon Tresor—Devocionario P. Palau	0'75
Poesias, Garcilaso de la Vega	1'00
Poema del Mio Cid	1'50
Flama Vivent J. Roig Raventós	3'50
¡Sigue tu estrella! P. Fierro	2'25
Guia de Mallorca (il·lustrada)	2'50
—El Criterio, Balmes	3'50
Los Galeotes Hnos. Quintero	2'50

SEVENEN EN LA NOSTRA ADMINISTRACIÓ

SERVICIO DE CARRUAJES

DE
BARTOLOMÉ FLAQUER
(A) MANGOL

A todas las llegadas del Ferrocarril hay coche que parte directo para Capdepera y Calarratjada de estos puntos sale otro para todas las salidas de tren.

Hay también coches disponibles para las Cuevas y viajes extraordinarios.

DIRECCIÓN: ANGULO, 1.

Automòvils de lloguer

DELS GERMANS

SARD (A) TERRES

A cada arribada de tren van a l Estació.
Tenen servei combinat amb el Ferrocarril.

Excursions a Ses Coves, Calarratjada i demés punts de Mallorca a preus convenguts.

DIRIGIRSE:

Carré d'En Pitxol n.º 8.
Id Son Servera n.º 29

ARTÀ.

Ensaïmades i panets

En lloc se troben millors que a la

PANADERIA **Victoria**
ES FORN NOU

Miquel Reus Castell

A sa botiga heu trobareu sempre pans panets, galletes, bescuits, rollets, i tota casta de pasticeria.

TAMBE SE SERVEIX A DOMICILI
Netedat, prontitut i economia

DESPAIG:

Carrer de Palma 3 bis. ARTÀ

Fonda Randa de Esteva

TOTS ELS QUI HI POSEN QUEDEN
CONTENTS DEL SEU SERVICI ESMERA-
DÍSSIM I DE SA NETEDAD.

Te auto a disposició de sa clientela
arré de Palma, 48—ARTÀ

¿VOLEU ESTAR BEN SERVITS?

EN JAUME PICO

(A) ROTCHET

te una Agencia entre Artà i Palma i heu
va cada dia.

Serveix amb prontitut i seguredat tota
classe d'encàrregs.

Direcció a Palma: Harina 38. An es cos-
tat des Centro Farmacèntic.

Artà: Palma n.º 3.

Si voleu merxar ho i Registar

Oli d'oliva

dirigiu-vos a

D. JUSEP PIÑA

Quatre Cantons, 8—ARTÀ

Te olis de primera i segona clases a
preus acomodats.

Serveix barials de 16 litres a domicili.

VENTES EN GROS I AL DETALL

Grandes Almacenes

San José

DE

Vda. Ignacio Figuerola

—I—

¡HOY, COMO NADIE!

detalla en precios, esta casa, todas las

GRANDES NOVEDADES

Unicos almacenes que tienen en grandes existencias

TODO LO QUE SE REQUIERE PARA

VESTIR Y CALZAR

y que venden más barato que nadie.

Teléfono 217 i Precio, Bjo

ARTÀ CASA N.º TRESUCURSALÉN

ALMACENES MATÓNS

DE

RAFAEL FELIU BLANES

CALLE DE JAIME II n.º 39 al 49

Palma de Mallorca

SASTRERIA PARA SEÑORA

Y CABALLERO

ARTICULOS Y NOVEDADES

PARA VESTIR DE TODAS CLASSES

Disponibile

AGENCIA DE ARTÀ A PALMA I VICEVERSA

DE

ANTONI GILI (A) COMUNA

Y

BME. FLAQUER (A) MANGOL

SERVICI DIARI EN PRONTITUT I ECONOMIA

DE PREUS

ENCARREG A DOMICILI

Palma -- Banch de S'oli, 24.

DIRECCIO Artà--Can Mangol, Angulo 1.

« Can Comuna--Pontarró 36.

CAFÉ SENSE MESTRANSA

de varies classes i preus

SEN TORRA CADA DIA

Venta en la botiga de comestibles d'en

JAUME CABRER

C. ANI BLANES